

บทที่ 1

บทนำ

ชื่อเรื่อง : ระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์
บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผู้เขียน : จตุพร โพธิ์บุญ

ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์บุรณัฐ สถิติวิริยวงศ์

ประเภทสารนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2547

1.1 ความเป็นมา

บทบาทของโลกาภิวัตน์ ที่ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาขึ้นบนโลกของเรา การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลักในการเปลี่ยนแปลง สื่อดิจิทัลได้ปฏิวัติสังคมให้เป็นสังคมสารสนเทศ และ สังคมฐานความรู้ ผู้คนจำนวนมากในโลก และกำลังมากขึ้นในประเทศไทยสามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตด้วยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์เคลื่อนที่ และ โทรศัพท์ติดตามตัว หรือ แม้กระทั่งเครื่องเล่นเกมคอมพิวเตอร์ มีความหลากหลายในบริการต่างๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อนในอดีต ทำให้โลกทั้งใบสามารถสื่อสาร และส่งข้อมูลสารสนเทศตลอดจนความรู้ ภายในเวลาเสี้ยววินาทีเท่านั้น และสืบเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายผลักดันให้เกิดโครงการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตประจำตำบลขึ้นซึ่งในทุกตำบลทั้ง 76 จังหวัด จะมีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตใช้โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ชุมชนในทุกตำบลมีศูนย์กลางในการสื่อสารข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างชุมชนในตำบลใกล้เคียง และชุมชนในตำบลอื่นๆ ส่งผลให้สมาชิกในชุมชนเกิดการเรียนรู้ สามารถติดตามข่าวสารและใช้งานในภาพแบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ส่วนหนึ่งของการจัดเก็บข้อมูลในระดับชุมชนท้องถิ่นถือเป็นส่วนข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต้องทำการจัดเก็บโดยเราเรียกข้อมูลที่จัดเก็บในระดับหมู่บ้านว่า ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน(กชช.2ค) ข้อมูล กชช. 2ค เป็นข้อมูลที่ทำให้ทราบสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน ผลผลิตรายได้และการมีงานทำ สาธารณสุขและการอนามัย แหล่งน้ำ ความรู้ การศึกษา และวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ/กิ่งอำเภอจังหวัด ภาค และภาพรวมทั้งประเทศ ซึ่งจะทำให้ทราบว่าประชาชนในแต่ละหมู่บ้านต่าง ๆ มีคุณภาพชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ในด้าน

ต่าง ๆ เป็นอย่างไร ตัวชี้วัดใดที่มีปัญหามาก มีปัญหาปานกลาง และมีปัญหาน้อย/ไม่มีปัญหา นอกจากนี้ยังสามารถจัดระดับการพัฒนาของหมู่บ้านได้ด้วยว่า แต่ละหมู่บ้านจัดเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 (ล่าช้า) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 (ปานกลาง) หรือหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 (ก้าวหน้า) ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการแก้ไขปัญหาและกำหนดพื้นที่เป้าหมายได้อย่างถูกต้องตรงกับสภาพปัญหาได้อย่างแท้จริง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และผู้แทนของ อบต. หรือสภาตำบล ร่วมกับผู้นำหมู่บ้านจะต้องจัดเก็บข้อมูลให้มีความครบถ้วน โดยส่วนหนึ่งของการจัดเก็บข้อมูลแบบปัจจุบันยังต้องมีขั้นตอนในการจัดเก็บแบบแบ่งส่วนงานตามนโยบาย โดยมีองค์การบริหารการจัดเก็บข้อมูล มีคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พพช.) โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และแบ่งส่วนความรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลระดับจังหวัด โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูลระดับจังหวัด คณะคณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูลระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ คณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูลระดับตำบล และมีผู้จัดเก็บข้อมูลระดับหมู่บ้านโดยการสำรวจเพื่อจัดเก็บข้อมูลจากแต่ละหมู่บ้าน

ดังนั้นจึงได้เกิดแนวความคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ ขึ้น เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน เผยแพร่ข้อมูลพื้นฐาน และเชื่อมโยงข้อมูลพื้นฐานในแต่ละชุมชนเข้าด้วยในภาพแบบเครือข่ายผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยให้แต่ละชุมชนเป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นซึ่งจะมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล จัดเก็บข้อมูล และเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นของตนเองได้ โดยระบบสารสนเทศฯ ดังกล่าวนี้อาจจะเป็นประโยชน์กับทั้งชุมชนท้องถิ่นในการเรียนรู้เพื่อใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ที่มี โดยใช้เป็นเครื่องมือในการบันทึกข้อมูลและแสดงรายงานข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ผลักดันให้เกิดโครงการต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชน และทั้งยังเป็นประโยชน์ให้กับบุคคลทั่วไปที่ต้องการข้อมูล และเรียนรู้ข้อมูลของแต่ละท้องถิ่นในเครือข่ายระบบสารสนเทศฯ ดังกล่าวได้

1.2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนาระบบ

1.2.1 เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลความเป็นพื้นฐานของท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน จังหวัดนครสวรรค์

1.2.2 เชื่อมโยงฐานข้อมูลท้องถิ่นในแต่ละชุมชนทุกหมู่บ้านให้เป็นระบบเครือข่ายเดียวกัน และเรียกแสดงข้อมูลในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ และระดับจังหวัดได้

1.2.3 เพื่อลดปริมาณการใช้กระดาษเพราะข้อมูลจะถูกจัดเก็บในภาพแบบอิเล็กทรอนิกส์ และเรียกใช้ได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

1.2.4 เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการเรียนรู้ชุมชน

1.2.5 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.3 ขอบเขตของการพัฒนาระบบ

ระบบนี้ทำการพัฒนาเพื่อสร้างระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีรายละเอียดของการพัฒนาขึ้นดังต่อไปนี้

1.3.1 กำหนดสร้างฐานข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน(กชช.2ค)

1.3.2 สร้างระบบสมาชิกผู้จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) เพื่อให้สมาชิกสามารถบันทึกข้อมูล และแก้ไขข้อมูลได้ทันทีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.3.3 มีระบบสืบค้นข้อมูลที่สามารถกำหนดการแสดงผลรายงานการสืบค้นแยกตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ/กิ่งอำเภอ

1.3.4 แสดงรายงาน (ทาง เว็บเบราว์เซอร์) แยกตามกลุ่มข้อมูลสืบค้น และข้อมูลทั้งหมด

1.4 องค์ประกอบและเครื่องมือในการพัฒนาระบบงาน

1.4.1 Operating System: Microsoft Windows XP

1.4.2 Web Server: Internet Information Service 5.0

1.4.3 DBMS: MySQL

1.4.4 Web Browser: Internet Explorer 6.0 or More

1.4.5 Tool: PHP 4.0.4pil

1.5 วิธีการของโครงการ

ระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีวงจรการทำงานที่เป็นลำดับ 7 ขั้นตอน คือ

1. ความเข้าใจปัญหา (Problem Recognition)
2. ศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study)
3. วิเคราะห์ (Analysis)
4. ออกแบบ (Design)
5. สร้างหรือพัฒนาระบบ (Construction)
6. การปรับเปลี่ยน (Conversion)
7. บำรุงรักษา (Maintenance)

ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ศ.2546		พ.ศ.2547			
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
ความเข้าใจปัญหา (Problem Recognition)	████					
ศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study)		████				
วิเคราะห์ (Analysis)			████			
ออกแบบ (Design)				████		
สร้างหรือพัฒนาระบบ (Construction)				████████		
การปรับเปลี่ยน (Conversion)					████	
บำรุงรักษา (Maintenance)						████

ตารางที่ 1.1 ตารางแผนการดำเนินงาน ของระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ชุมชน
ท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทุกชุมชนท้องถิ่นภายในจังหวัดนครสวรรค์ สามารถจะตรวจสอบข้อมูลของท้องถิ่น
ระดับหมู่บ้านของตนเองได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.6.2 มีระบบสารสนเทศที่ให้สมาชิกสามารถบันทึกข้อมูลระดับหมู่บ้านผ่านเครือข่ายอิน
เทอร์เน็ตได้

1.6.3 ข้อมูลทุกชุมชนท้องถิ่นจะเป็นปัจจุบัน

1.6.4 จะมีศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นเกิดขึ้นในแต่ละชุมชน

1.6.5 เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลสำหรับชุมชนและบุคคลทั่วไป